

בידיעת דברי חז"ל בכל חלקי התורה - לא היה כמו רבי חיים, אבל כל אחד מאתנו יכול וחייב לקחת לעצמו משהו מדמותו

רבי חיים צוק"ל מוכר לכולם, אך הוא מוכר לכל אחד לפי ערכו. כל החוגים וסוגי האנשים דיברו עליו, ידברו ויספידו. האחד יאמר לך שרבי חיים היה **‘בעל חסד גדול’**, והוא צודק. התלמיד חכם יאמר לך: רבי חיים - **‘כל רז לא אניס ליה’**, גם זה אמת. השלישי יאמר: **‘רבי חיים היה בעל מופתים’**, ואלו דברי אמת, אבל הם אינם מחייבים, כי יאמר האדם: וכי אני יכול להגיע לדרגות הללו? • **‘עלינו להתמקד בנקודה אחת: מה ‘אני יכול ללמוד מרבי חיים’**. כל אחד יכול להחליט שלא מעניין אותו כלום מלבד הגמרא - **וכך נהיים רבי חיים קניבסקי, או ‘חצי רבי חיים’ או ‘רבע רבי חיים’**. רק תחליט מה מעניין אותך - התורה הקדושה, או הבלי העולם • וגם: על זיכרון וכישרון, עיון או בקיאות, מידת ‘מודה על האמת’ ולימוד ‘קבלה’ - כפי שהכיר וראה אצל ‘רעו לידיעת התורה’, מרן ה’דרך אמונה’ צוק"ל

הרב א. חפץ צילומים: באדיבות המשפחה, ארכיון 'יתד נאמן'

המתרפק על הדקות ההן שהיו לו הרבה במחיצת “פמליא של מטה” כהגדרתו לשר התורה שהסתלק.

האם נוכל מעט לגנוע בשולי הגלימה, מטעם מעין החיים, ועל ידי כך לחיות חיי תורה “חיים שיש בהם”, על פי מה שהרב שליט”א הבין בו יותר מאתנו, מי היה רבי חיים?

(בהתרגשות) אני כמעט לא מעז להוציא את השם הפרטי ולומר: ‘רבי חיים’ (מחמת יראת הכבוד), הוא האדם שכל מה שכתבו עליו וכתבו, זה רק קצת מהידע הנכון עליו.

גם החילוניים, וגם הגרועים שבהם, התבטאו

בעיומם של ימי האבל הגדול של כלל ישראל על מרן ה’דרך אמונה’ צוק”ל, נכנסנו אל הגאון רבי מיכל זילבר שליט”א, ראש ישיבת זוועהיל ובעל “לב ים”, מי שיש בכוחו לנסות ולתאר ולהעריך, הגאון המעמיק והבקי הנושא עיניים לימים שהיו ומאין להיפרד. שם, במחיצתו ראינו באופן מוחשי את מאמר חז”ל “אין אהבה כאהבת התורה”. מרגש במיוחד היה לחוות קרוב ליד השולחן, בדימותו של ר’ מיכל - כיצד הוא מלא געגועים, לו רק יכול היה להשיג רגע אחד נוסף של שיח תורני עם רבי חיים צוק”ל. התרגשנו נוכח הגאון

היל ובעל 'לב ים', בשיחת געגועים כשעיניו דומעות, באוזני "יתד השבוע":

"הייתי שולח
שאלות עם
חתני הגאון
שליט"א,
והשתוממתי
לראות שהנה
גדול הדור
שאינו דומה לו,
הוא כביכול
כאילו שווה
לי ומודה על
האמת, לא
יאומן כי יסופר,
דיברנו בדברי
תורה, ואם
זכיתי וחידישתי
לו דבר, הוא
התרגש, והודה
על האמת
שלא היה מודע
לחידיש הזה..."

של מעלה ובפמליא של מטה (הגאון ר' מיכל מאריך מאד ומפרט להסביר, ולא הארכנו, מקוצר היריעה). ומי הוא פמליא של מטה בדורנו? הלא הוא רבי חיים.

רבי מיכל מסביר על פי דברי חז"ל מהי ההגדרה של 'פמליא' ומה היא 'פמליא של מעלה' ו'פמליא של מטה', ואז מתחיל לבכות - על פמליא של מטה שהסתלקה - כאשר רבי חיים קודש הקודשים, נפטר והסתלקה הקדושה והוא עבר ל'פמליא של מעלה'... אבל אם למעלה שמחים שהפמליא שם התרחבה, גם אותנו זה מנחם, כי רבי חיים לא הולך לקנות שם עוד תורה ומצוות, כי הוא כבר סיים את עבודתו, מה שהוא יכול כעת - זה להועיל לנו.

ידועה ההגדרה בשם 'הגר"א זצוק"ל: כי בהסתלקותו של הגראף פוטצקי על קידוש השם, נגזרו ציפורניו של ה'סיטרא אחרא'. מה הן הציפורניים הללו?

החתול תופס בציפורניו כמבואר בסוגיה בחולין לגבי טריפות, שחתול טורף ומזיק רק עם ציפורניו ואם אין לו ציפורניים הוא כמלפף שלא יכול להזיק כמעט. הסיטרא אחרא ללא ציפורניים

יכול עדיין קצת ללפף - בליטוף ובפיתוי של יצר הרע, אבל לא יותר. אך לדאבונו, כיום הסיטרא אחרא מנסה לחזור ולגדל את ציפורניו ולנעוץ אותם, זה המצב שלנו כעת אחרי שבועים ושלוש שנה של ציונות שהם מנסים לנעוץ ציפורניים בחומות הר הבית, רפורמות בכשרות, בגיור בכל היחס של עם ישראל. ומי יכול לגזור להם את הציפורניים? התורה. רבי חיים! הוא היה

אתמקד בנקודה אחת, וכפי שאמרתי להתמקד במשהו: מודה על האמת.

זו נקודה שכל אחד חייב ללמוד אותה, וכגדל האיש כן גדול החיוב ללמוד אותה. דעו, כי לאנשים גדולים, ולהם פעמים עוד יותר מאחרים, קשה להודות על האמת, "וכי אני לא אמרתי את האמת בסוגיה וכי אני שכחתי תוספות?" קשה לו להודות ולהכיר בכך, אך אם הוא מאוד גדול באמת, הוא אכן מודה על האמת.

ישנה אמרה המיוחסת להמגיד מקוזניץ זצ"ל, מדוע נקרא 'מודים' דרבנן? בשם זה, פשוט הכוונה שרבנן חיברו ותיקנו את המודים הלזה. אבל הוא זצ"ל אמר רמז: כי רק רבנן מודים על האמת, רק ה'גדול' שהוא באמת רבנן, יכול לומר טעיתי ולהודות: אכן טעיתי. ורבי חיים זצוק"ל היה הדרבנן הגדול הזה, עד מאד.

הייתי שולח שאלות עם חתני הגאון שליט"א, והשתוממתי מהחלק הזה של רבינו לראות שהנה גדול הדור שאינו דומה לו, הוא כביכול כאילו שווה לי ומודה על האמת, מי שמכיר בתחום, זה ממש לא יאומן כי יסופר, קשה להסביר את זה. זה לימוד לגאונים גדולים. דיברתי אתו בלימוד התורה, ואם זכיתי וחידישתי לו דבר, הוא התרגש, והודה על האמת שלא היה מודע לחידוש הזה.

לדוגמא (קטנה) שאלתי, הנה בגמרא במסכת עבודה זרה ובחולין נאמר ששור שנכרא בברייתא העולם הייתה לו קרן אחת, אם כן, ממתי השתנו הדברים ולשוורים ישנן שתי קרניים... הוא חיך והשיב: חשבתי על כך כמה פעמים אין לי תשובה. לאחר מכן ב"ה, הראיתי לו ב'דרשות חתם סופר' שמבאר בדיוק באיזה רגע נוספה לשור קרן. כמה שהתפעל והודה ושמח.

רבי ספרא הגדול, בתר צלותיה ביקש בקשה מיוחדת: "יהי רצון מלפניך ד' אלקינו שתשים שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה, ובין התלמידים העוסקים בתורתך, בין עוסקין לשמה בין עוסקין שלא לשמה".

מדוע דווקא הוא זה שהתפלל תפילה כזו, כי כידוע רבי ספרא התייחד במידה על האמת' כהסיפור הידוע בגמרא בבא בתרא פ"ח. והיה מושלם בכך, לא רק מודה על האמת אלא 'דובר אמת בלבבו' והוא זה שהתפלל על הדרגות הללו בין החכמים שהם מביאים את השלום בפמליא

שאכן 'גדול הדור' הסתלק מן העולם. אינני רוצה לנקוב בשמות אבל גם המאוסים והרשעים שבהם, דיברו ברבים בהערצה שרבי חיים היה הגדול שבעולם, אבל כל זה לא שייך אליהם, לא מחייב אותם כלום!

רבינו ה'אבן גבירול' כותב בשירתו, כי הקב"ה נסתר מעיני כל, אך הוא מתגלה להללו שמצפים אליו, וכפי שמצפים אליו, ולכל אחד לפי ערכו. רבי חיים זצוק"ל מוכר לעין כל, אך הוא מוכר לכל אחד לפי ערכו. כל החוגים וסוגי האנשים דיברו עליו, ידברו ויספירו, האחד יאמר לך שר' חיים היה 'בעל חסד גדול מאד', הוא צודק אלו דברי אמת, והתלמיד חכם יאמר לך: ר' חיים - 'כל רז לא אניס ליה', גם זה אמת, השלישי יאמר ר' חיים היה בעל מופתים, ואלו דברי אמת, אבל כל זאת לא מחייב אותי, וכי אני יכול להיות בעל מופתים? וכי אני מתכוון כעת להיות בדרגה ש'כל רז לא אניס ליה'?! הבה יחשוב לעצמו: הייתה אתנו דמות נפלאה, הכל טוב ויפה. אבל הדמות לא מחייבת אותנו. וכי אתם מעוניינים שאני אהיה רבי חיים קניבסקי?! (בחיוך) והוא דווקא צודק, כי אני מודיע לכם בואת, שלא יהיה עוד בעולם רבי חיים קניבסקי ועד ביאת גואל צדק במהרה בימינו... כפי שנראה לעינינו דעת, לא היה לנו כזה אדם מימי מרן ה'חתם סופר', וגם לא יהיה עוד כזה יהודי! אז אם נספר סתם סיפורים, נאמר לעצמנו "מה הוא רוצה ממני, שאהיה כמו חתם סופר?!" עד כאן ההקדמה שלי להתריע: שאין לנו לספר סתם סיפורים גדולים, אלא על כל אחד להתמקד בנקודה אחת בודדת: מה הוא אישית יכול ללמוד מרבי חיים. נקודה המחייבת אותי. אותך ואותנו 'רבי חיים שלי'. הנקודה ברבי חיים שהיא תהיה שלי!

'פמליא של מטה' שהסתלקה

הגאון רבי מיכל שליט"א כאילו מרחף באוויר ובאווירה שלו, ובתחילת הדברים מדבר כאילו אל גאונים כמותו ודכוותיה - גדולי התורה ואברכים איכותיים, שרבי מיכל מדבר אליהם בגובה העיניים - מה מוטל עליו ועל חבריו לספסל החכמים, מה עליהם ללמוד מרבי חיים. אך להלן בשלב מאוחר יותר של השיחה, הגאון שליט"א יורד אלינו - לחדר מבטים אישיים. בשבילנו. ובכן.

האשפתונים עושים לך בלגן?

סנו סובי

שקיות אשפה בקופסא

נשלפות אחת אחת בקלות והארון מאורגן

מוכרח לעלות לשמים כדי לגזוז להם את ציפורני העבירות - שבאים להחטיא את

עם ישראל. נשוב לעניינו, מביט הגאון שליט"א לאמר: תיקח לעצמך מידה אחת. תהיה מודה על האמת. כמה זה מתבטא בחיי היום יום? אתה מתווכח עם החבר שלך בלימוד, תקשיב לו ותודה על האמת שקרה שאכן טעית, וכך אדרבה תחכים הרבה "איהו חכם הלומד מכל אדם", ולאידך, אל תלמד על מנת לקנטר, אל תרוץ לארון הספרים כדי למהר ולהראות לחבר שלך את הרמב"ם וכביכול לומר לו: הנה תראה ברמב"ם שטעית, הרמב"ם אומר לך שאתה עם הארץ... זה חטא! זה לימוד תורה על מנת לקנטר: "על חטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים להרע" יצר טוב בדרך כלל לא רץ, אלא רק היצר הרע...

'לא כישרוני? טעות!'

אנו מעזים לשאול: האם לדעתכם יש דברים בדיעת התורה, שרבי חיים היה יותר גדול מכס, והחכמתם ממנו? בדיעת דברי חז"ל בכל חלקי התורה, פשוט לי ולכולם שלא היה כמו רבי חיים, אבל יש ספרים שלא ידע, היו אלו הספרים שלא למד אותם, כמו דרשות מהר"ט (צפנת פענח), חתם סופר ודרשותיו, ספר "הנוטף אמרי שפר" ועוד, שוודאי ידע מקיומם אבל היה סבור שאין לו חובה ללומדם (בחיך) שאת אלו הספרים אני יודע, והוא לא... מאלו הספרים בנויים ה'בים דרך' שזיכני ד' להוציא לאור.

היה מי ששאל: האם רבי חיים ידע 'קבלה'? את ספרי הקבלה הכתובים היה שואל מביחו של הגאון רבי ישראל אליהו זצוק"ל. הוא למד ספר אחד, סיים, השיבו ולקח ספר נוסף, אבל אחר כך הגאון רבי יעקב הלל שליט"א הביא לביתו את הספרים. אבל (בזעם ובכאב) השאלה הזו של השואל, היא שאלת שטות והבל רוח! ואני אסביר. זכורני שלאחר פטירת מרן הסטייפלער זצוק"ל שאני פלוני 'גדולה' לך שהוא ידע קבלה? אמרתי לו אתה כמו כופר בתורת משה, כי אתה, החכם, יושב לך על כיסא בחדרך, מהרהר וחושב כך: אם מרן הסטייפלער למד 'קבלה' אז הוא גדול בעיניי, ואם לא למד הוא פחות גדול בליבי... אתה שוטה, כי אם הוא החליט שעליו לדעת 'קבלה' אז הוא למד, ואם החליט שלא - אז לא למד, מה כל זה נוגע בכלל אליך? מרן הסטייפלער לא חבר שלך ולא בהשגות שלך, אמרתי לו בכעס.

בתרומת הדשן דן: האם אשת אליהו מותרת או לא? ורבי אלחנן ב'קובץ שיעורים' מביא שהשווער שלו, שהיה גיס של רבי חיים עוזר, חקר בנושא והתפלפל עם רבי חיים עוזר גיסו, עיין שם בדבריהם הקדושים. ע"כ. ודע לך שהבסיס של הנידון הוא כבר כתוב בזוהר (במדרש חדש) על מגילת רות, מה כתוב שם? שאחד מהתנאים הקדושים שאל: האם לאלהיו ולאלישע היו נשים? והתנא בזוהר השיב לו: "ובנביאי אל תרעו" מלשון ריע. אליהו ואלישע אינם חברים שלנו! וממילא לא מעניינינו לדעת האם הייתה להם אישה או לא, ומדוע? כי אתה הקטן מסתפק האם הייתה לאלישע אישה (והאם לסטייפלער היו אישה וילדים או לא) ואם כן, גם לי יש אישה וילדים, אז אני קצת דומה לו כי אני והוא נוסעים על אותו כביש. אך אתה כשוטה גמור, הוא לא חבר שלך! "בנביאי אל תרעו!" האם לר' חיים היה ידע בקבלה או לא, זה לא עניינך והוא לא חבר שלך "ובנביאי אל תרעו!" אל תהיו חברים שלהם. רבי חיים היה גאון איום, קדוש וטהור בכל התורה כולה, והוא לא חבר שלנו. היו שטענו שכשמשקיעים ב'בקיאות', זה מהווה גורם ישיר לויתור על העיון?

חלילה. לפני כשנתיים, לפני הקורונה, התיקיים כנס גדול לכוגרי ישיבות והזמינו את הגאון רבי שאול אלתר שליט"א, והשאלה הראשונה שנשאל: האם העיון סותר לבקיאות והבקיאות סותרת לעיון? והוא השיב בשלילה גמורה לאמור: אני מכיר את שני הבקאים שבדור ושניהם, אתם יודעים היטב, שהבקיאות לא הפריעה לעיון שלהם (א. חפץ. מסתברא מילתא שהכוונה למרן השר התורה, כמובן, ולהגאון רבי מיכל שליט"א מרא דכולא תלמודא).

האם זה נכון שבצעירותו של רבי חיים הוא לא היה בעל כישרון?

זו טעות נוספת שיש לעקור אותה מהשורש. טעות פטאלית. הגאון הגדול רבי ברוך דב פוברסי קי שליט"א אמר לי פעם בשיחה אישית: אני יותר צעיר מרבי חיים, אבל למדתי עמו תקופה קצרה (כמדומה ב'לומז'ה) והיו בחורים שאמרו לי פעם בצער: רבי יעקב קניבסקי גאון בכישרון, ויש לו בן 'לא יוצלח' בכישרון, חיך רבי ברוך דב שליט"א, יאריך ימים על ממלכתו: "ואחר כך שאלתי אותם, נו, מי כיום ה'לא יוצלח' ומי ה'יוצלח', אתם או הוא?" השמעה הזו שלא היה כישרוני אין לה שחר. רק כיוון שהוא לא היה מהמדברים בלימוד עם הציבור, ולא בענייני הלומדות ששחו בעיון ובסערה, מכך נבעה התאוריה הזו גם בהיותו אז בשיבה.

רבי חיים הקדוש והגאון בעצמו אמר לי פעם, הייתי מתלמידי הישיבה בלומז'ה ובסדר ב' למדתי

"אביו של הגר"א

עוזר שליט"א סיפר לי, שמרן הסטייפלער הגיע ברגל לפתח תקווה, לראות אם חיים שלו לומד. כמובן שרבי חיים לא הבחין בכלל, והחברותא דפק לו על הרגל ולחש 'אבא שלך כאן'. מיד הוא הסתובב ביראת הכבוד, ומרן הסטייפלער העיר בכאב: מדוע הפסקתם ללמוד?"

תקופה קטנה תנ"ך. המשגיח (קודש הקדשים רבי אליהו דושניצר) ניגש אליי והעיר: 'בתור צריך ללמוד מה שלומדים בשיבה'. עניתי: 'מה ביכולתי לעשות, שאני כבר יודע את מה שלומדים בשיבה'... הוא שאל 'האם אפשר לבחון אותך?' והוא בחן אותי, ואז אמר לי: אם כך, אליך זה לא שייך הסדר הרגיל של הישיבה.

אביו של הגאון רבי אריאב עוזר שליט"א, שנפטר לאחרונה, היה חברותא של רבי חיים בשיבה בלומז'ה. הוא סיפר לי שמרן הסטייפלער הגיע ברגל מבני ברק עד פתח תקווה (תתארו לכם את הטרחה), כדי לראות אם חיים שלו לומד. פעם אחת הוא נעמד מאחוריהם וכמובן שר' חיים לא הבחין בכלל, ואז החברותא דפק לו על הרגל ולחש 'אבא שלך עומד כאן'. מיד הוא הסתובב ביראת הכבוד, ומרן הסטייפלער העיר לחברותא בכאב: מדוע הפסקתם ללמוד, לא היה לי עניין שתאמר לו שהעתי, ותשפרעו.

שמעתי מאדם גדול פלוני, שד' ירחם היה לו בן שהתקלקל (ואחר כך ב"ה שב ליהדותו), בתקר פת הצער הגדול שלו, הוא נכנס למרן סטייפלער שהיה בידידות אתו, לבקש בככי ברכה וישועה. מרן הסטייפלער התעניין האם היה מתפלל עליו

בשמונה עשרה, אמר לו: "הוא ילד בגיל 25 שנה ומה אני אתפלל על בן בגיל 25?"
מרוך הסטיפלער נתן בו מבט חריף מאוד: מה אתה מרברר, מה אתה בכלל חושב לעצמך כאלו מחשבות, אני מתפלל שלוש פעמים ביום שלחיים שלי יהיה חשק ללמוד. (כי להתפלל שידע ללמוד, הוא לא היה צריך כי כבר ידע גם ידע את הלימוד, לכן, התפלל על החלק החשוב - שיהיה לו חשק וימשיך ללמוד כבעבר, כי לפעמים מי שידע כל כך הרבה, אין לו רצון ללמוד, קורה הרבה שהוא מפסיק ללמוד וממעת את אהבת התורה ושקידת התורה - בדרי הגאון רבי מיכל שיבולחט"א.)

'פשוט תשב ותלמד!'

עד כה הרב שליט"א דיבר לתלמידי חכמים המתמודדים עם ה'מורה על האמת', ניצבים מול הבנה נוספת וידיעה חדשה בתורה שלא ידעו עליה - שיודו על האמת ויתרוממו - יהיו בעלי מידות טהורות. אבל במשותף, מה בשבילי - הננס, מה הגאון רבי מיכל יאמר למעננו הקטנים, מה נוכל ללמוד מרבי חיים ומה עלינו לעשות בשביל כך? מה לעשות?! - תמה רבי מיכל - לשבת וללמוד!

לפני יומיים פלוגי צעיר ביקש ממני ברכה 'להיות מתמיד' השבתי לו בתמיהה: מה הסיפור שלך? תשב ותלמד אז תהיה מתמיד...

אבל איך נחיים רבי חיים קניבסקי? - אנו שואלים.

תהיו בריאים, אלו שאלות אתם שואלים. הרי הדבר פשוט מאוד. פשוט כל כך. כל אחד יכול להחזיק ליט מה מעניין אותו ומה לא מעניין אותו, כל אחד יש אחד שמעניין אותו כל מה שקורה בכל מקום בעולם, וזה סתם שיגעון, הוא מושגע. יש בחור ואברך אחר שמעניין אותו רק מה שקורה בממשלה כאן במדינת ישראל, את הפוליטיקה הקרובה, ומעניין אותו מה שמו וזכרו של ראש הממשלה וכו'. את רבי חיים קניבסקי לא עניין שום דבר. כלום. וכל אחד יכול להחזיק שלא מעניין אותו שום דבר חוץ מהגמרא. וכך נחיים רבי חיים קניבסקי. או חצי רבי חיים או רבע רבי חיים וכדו' מה. תחליט מה מעניין אותך - התורה הקדושה, או הרחבות והנייעס ושאר העולם.

וזה בדוק ומנוסה?
אתה יכול לכתוב שבדיהי היו עובדא...
זאת אומרת, אם הבנו היטב, שהדבר תלוי איך וכיצד הוא מחליט מה תחום ההתעניינות שלו. אני אסוּף משווא. תבינו, מתי יודעים שלאדם יש אלצהיימר, חליה? כאשר הוא שוכח את השם שלו. ומדוע לא משווא אחר? כי אם בוחנים אותו ושואלים ומגלים שאינו זוכר את מה שלמד בכולל, אין ראייה שיש לו אלצהיימר, מדוע? כי הלימוד לא עניין אותו

כל כך גם לפני כן... אבל כאשר שוכח את שמו, זה מפתח מאד, כנראה יש לו אלצהיימר. יש יהודי שאם אינו זוכר 'תוספות', זה סימן מובהק של אלצהיימר, לא עלינו. הבנתם? תלוי מה מעניין אותך. והעניין הזה יכול להועיל גם לזיכרון, לזכור - לידיעת התורה?

זו הדרך היחידה! אם יעניין אותו רק דבר אחד, אז זכור תזכור. אין מי ולא שמעתי על אחד ששוכח את השם שלו, ואין מי ששוכח את כתובת המגורים שלו, את שם אבא ואימא שלו, מדוע? וכי בגלל שיש לו זיכרון חזק? לא. לא. כי זה המהות שלו, וזה מעניין אותו.

היינו שאין צורך בכישרון מיוחד? לא. יש צורך לשבת. להתיישב. רגליים וגוף לשבת עליו. את זה ברוך ד' יש לכולם. לשבת וללמוד.

הגאון רבי מיכל מכריו ומחוד: אך דעו. כל מי שיעשה כך, יגיע לתורה שלו. לתורה שהוא צריך לדעת, לא לתורה של רבי חיים, אלא לחלקו, אם יתנהג בדרך הזו, ישיג את הבנתו הנאתו וחלקו ורק את חלקו! ולא לחפש חלק של משהו אחר! לא ולא! התנאים התפללו "ונשיש בחלקינו בגן עדן" כי גם אם אתה נמצא בגן עדן התחתון ובגן עדן העליון, יש לבקש ולזכור להיות שש ושמה בחלקי, חלילה לא להביט לצדדים - לחלק שה' חבר שלי וזה לו ואם השיג יותר ממני, אני שמח בהשיגים שלי ברמה התלמודית שלי, גם אם אני משיג פחות, וגם אם למדתי פחות בהתמדה ממנו, יש לי שמחה גדולה ואושר שאין כמוהו זה החלק שלי ונשיש בחלקנו. "ותן חלקנו בתורתך" אנו רוצים את החלק שלנו בלבד! תזכרו זאת היטב.

אבל ה'עולם הזה' קורין, והרב רוצה שלא נעסוק בענייני העולם הרדודים, ושנעניין בלימוד התורה. כיום העולם קורין.

כיום?! זו שאלה שכבר שאלו את רבי חיים ואותי לפני כעשרים שנה, ותדעו לכם שגם אצלנו ה'עולם הזה' קרץ ועוד יותר מהיום! כל מאכל קטן כמו פלאפל הסעיר והפריע ללמוד, ועוד דברים שאין לכם לשער ולתאר. היום יש כל מיני דברים רדודים וסתם שטויות והרבה 'עולם הזה' שאתה מקבל ישר לפה שלך, ודעו שפעם היה קשה. מאד. כל דור היצר הרע משקר שפעם היה יותר קל, זה השקר הקבוע שלו במשך אלפי שנים "פעם היה יותר קל". מימי הנחש הקדמוני היה קשה. הוא ראה 'עץ טוב למאכל' ועם זה התחילו הבעיות. אבל עדיין יש צורך לכאורה, ברצון מיוחד כדי

לשבת וללמוד, כיצד משיגים את הרצון הזה? (בתוכחה): ודאי שצריך רצון. הרצון האישי הזה הוא ההבדל בין אדם לבהמה. אתה רוצה גם לפטפט וגם לקרוא עיתונים ולאכול ולשתות חמש פעמים ביום ולהיות רבי חיים קניבסקי, תשכח מזה. זה לא יקרה אף פעם. ולשאלה איך מקבלים רצון? רצון מקבלים מהקב"ה. בעת שברא את אדם עם בחירה. הוא בורא אותך עם רצון ועם כוח הרצון. אנו מקבלים את המתנה הזו מן השמים כאשר נולדים. הקב"ה נותן לך את זה בלידתך אז מה אתה בכלל שואל - כיצד מקבלים רצון?!

כל אחד יכול להחליט מה מעניין אותו, ומה לא. רצוני לסיים במשפט אחד. יש היום מושג שמ' שקיעים לייצר מכוניות חשמליות שמתדלקות את עצמן. זה חידוש. חידוש?! לא. אין כל חדש תחת השמש. כי כאשר הקב"ה ברא את האדם הוא הניח בו שתי בטריות. אחת ששמה יצר טוב והשנייה יצר הרע. שהם מתדלקים את עצמם. אם אתה עובד את היצר טוב הוא מתחזק. מצווה גוררת מצווה. ואם אתה עובד עם היצר הרע הוא מתדלק את עצמו. ד' יעזור שנתדלק בצורה הנכונה את הבטריות שלנו.

הילדים מילאו את הקירות בקשקושים?

סֵנוֹ סוּבִי

ספוג הפלא EXTRA

והקירות כמו חדשים!

מאושר לפסח
מאושר ממעט חב"י
העדה החרדית

עם שכבה
מחזקת אפס
הצורה

